

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

51/07. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2007. július 18.

A Bíróság C-119/05. sz. ügyben hozott ítélete

Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato kontra Lucchini SpA

**ELLENTÉTES A KÖZÖSSÉGI JOGGAL A RES JUDICATA ELVÉNEK
ALKALMAZÁSA, AMENNYIBEN AKADÁLYOZZA A KÖZÖSSÉGI JOG
MEGSÉRTÉSÉVEL ADOTT ÁLLAMI TÁMOGATÁS VISSZATÉRÍTÉSÉT**

A nemzeti bíróságoknak biztosítaniuk kell a közösségi jogszabályok teljes érvényesülését.

A Lucchini társaság 1985-ben támogatás iránti kérelmet nyújtott be a Mezzogiorno-ban történő rendkívül beavatkozásról szóló olasz törvény alapján.¹ A kérelmet bejelentették a Bizottságnak, azonban a nemzeti hatóságok 1988-ban – határozatra várva – részben, ideiglenesen, engedélyezték a támogatást 382,5 millió ITL összegű szubvencióra.

1990-ben a Bizottság a kért támogatás egészét a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánította. A Lucchini nem támadta meg a Bizottság határozatát, de eljárást indított az olasz hatóságok ellen a polgári bíróság előtt, amely anélkül, hogy hivatkozott volna a közösségi jog alkalmazandó rendelkezéseire, illetve a bizottsági határozatra, az 1991-ben és 1994-ben kihirdetett ítéletekben megállapította a Lucchininek az eredetileg követelt teljes támogatás kifizetéséhez való jogát.

Mivel a második ítéletet nem támadták meg, 1995. február 28-án jogerőssé vált. 1996-ban a Lucchini mindenekelőtt fizetési meghagyást kapott az olasz ipari minisztériummal szemben, és azt követően a végrehajtásának elmaradása miatt elérte az utóbbi szolgálati gépjárműveinek a lefoglalását. Mindezek után 765 millió ITL összegű tőketámogatást és kamattámogatás formájában 367 millió ITL-t nyújtottak számára miniszteri rendeletben.

A Bizottság azon véleményét követően, amely szerint az illetékes hatóságok azáltal, hogy kifizették a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatásokat, megsértették a közösségi jogot, és e hatóságokat felhívta arra, hogy téríttessék vissza a támogatásokat, az olasz ipari minisztérium visszavonta a támogatásokat kiutaló rendeletet, és felhívta a Lucchinit, hogy térítse vissza az 1 132 millió ITL-t.

1999-ben a Tribunale Amministrativo del Lazio – a Lucchini kérelmére – megállapította, hogy a jogerőssé vált ítéletben (a polgári törvénykönyv 2909. cikke) megállapított támogatáshoz való

¹ 1976. május 2-i 183. sz. törvény (GURI 121., 1976. május 8.).

jog miatt a közigazgatás nem vonhatta vissza a saját aktusát. Ezt követően a minisztérium a Consiglio di Stato-hoz fordult, aki megállapítva az 1994. évi ítélet és az 1990. évi bizottsági határozat közötti összeütközés fennállását, azt kérdezte az Európai Közösségek Bíróságától, hogy ellentétes-e a közösségi joggal az anyagi jogerő elvét megállapító olyan nemzeti jogi rendelkezés alkalmazása, amely akadályozza a közösségi jog megsértésével adott olyan állami támogatás visszatéríttetését, amelynek a közös piaccal való összeegyeztethetlenségét jogerőssé vált bizottsági határozat állapította meg.

A Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a nemzeti bíróságoktól lehet kérni közösségi jogi aktusok érvényességének vizsgálatát, nem rendelkeznek azonban hatáskörrel arra, hogy maguk állapítsák meg azok érvénytelenségét. E hatáskör a közösségi bíróságokat illeti meg, és ezen aktusok jogerőssé válnak, amennyiben a címzettjeik jogszerűen nem támadják meg azokat. A kedvezőtlen bizottsági határozat tárgyát képező támogatás kedvezményezettje nem vitathatja annak jogszerűségét az e határozat végrehajtására hozott nemzeti intézkedéseknek a nemzeti bíróságok előtt történő megtámadásával.

Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy sem a Tribunale civile e penale (1991-ben), sem a Corte d'appello di Roma (1994-ben) nem rendelkezett hatáskörrel ahhoz, hogy döntsön a Lucchini által kért állami támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségéről, és hogy e bíróságok közül egyik sem érvényteleníthette az 1990. évi bizottsági határozatot.

A Bíróság végül emlékeztet arra, hogy a nemzeti bíróság szerint az olasz polgári törvénykönyv 2909. cikkével ellentétes, hogy egy második eljárásban újra felvessenek olyan jogalapokat, amelyeket már kifejezetten eldöntöttek, és úgyszintén az is, hogy olyan kérdésekkel foglalkozzanak, amelyeket már a korábbi eljárásban felhozhattak volna, és ezt nem tették meg. E rendelkezés ilyen értelmezése azzal járhat, hogy valamely nemzeti bíróság határozata olyan jogkövetkezményekkel bír, amelyek meghaladják ugyanezen bíróság hatáskörének a közösségi jog által megállapított korlátait. A *res judicata* elvének ilyen értelmezése megakadályozná a közösségi jog alkalmazását, amennyiben lehetetlenné tenné a közösségi jog megsértésével nyújtott állami támogatás visszatéríttetését.

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, és a közösségi jog elsőbbsége elvének következtében a **nemzeti bíróság köteles biztosítani a közösségi normák teljes érvényesülését**, és - szükség esetén – saját hatáskörénél fogva **eltekinteni a nemzeti jogszabályok közösségi joggal ellentétes rendelkezéseinek alkalmazásától**.

Következésképpen, nem kell alkalmazni az olasz polgári törvénykönyv 2909. cikkét (a *res judicata* elve), amennyiben annak alkalmazása akadályozza a közösségi jog megsértésével adott állami támogatás visszatéríttetését, amelynek a közös piaccal való összeegyeztethetlenségét jogerőssé vált bizottsági határozat állapította meg.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: CS DE EN FR HU IT PL RO SK SL

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-119/05>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028